

Tiänsteskrivelse

Datum 2017-09-22 diarienummer KFKS 2017/426 Nacka vatten och avfall AB

DAGVATTENSTRATEGI

Nacka vatten och avfall ABs styrelse

FÖRSLAG TILL BESLUT

Nacka vatten och avfall ABs styrelse föreslår att kommunstyrelsen antar ny dagvattenstrategi enligt bilaga till tjänsteskrivelsen som därmed ersätter den nuvarande dagvattenstrategin samt dagvattenpolicyn.

SAMMANFATTNING

Nacka kommuns dagvattenstrategi fokuserar på dagvatten som uppstår i bebyggd miljö. Strategin ska vägleda vid planering av ny bebyggelse och vid utbyggnad av allmänna anläggningar, både inom och utanför det så kallade verksamhetsområdet för dagvatten.

Det har skett ett alltmer ökat fokus på dagvatten i stadsbyggandet. En tätare bebyggelse tillsammans med ett förändrat klimat kan väntas avleda mer vatten och avge ett mer förorenat dagvatten. Detta samtidigt som miljölagstiftning fått ett större avtryck i planprocessen. Arbetet med att uppnå god status på Nacka kommuns vattenförekomster måste intensifieras om vattendirektivet ska kunna följas, vilket annars kan innebära att utbyggnaden bromsas och att kommunen riskerar föreläggas att betala viten. Samtidigt behöver risken för översvämningar förebyggas för att undvika skador på bebyggelse.

Fokus i den föreslagna strategin ligger på ytliga åtgärder för att hantera dagvattnet. Det lägger vikt vid att planera för dagvattenhantering i tidiga skeden då det kräver visst utrymme. Samtidigt ska dagvattnet låtas synliggöras som en resurs i samhället. För detta krävs ett nära samarbete mellan olika aktörer inom kommunen samt att tydliga krav ställs till externa aktörer.

ÄRENDET

Bakgrund

Med dagvatten avses tillfälligt förekommande avrinnande vatten med ursprung från nederbörd samt tillfälligt framträngande grundvatten. I Nacka leds dagvattnet till sjöar och kustvatten (ytvatten) eller grundvatten via ledningar, diken eller ytligt på marken. Nacka kommuns dagvattenstrategi fokuserar på dagvatten som uppstår i bebyggd miljö. Strategin ska vägleda vid planering av ny bebyggelse och vid utbyggnad av allmänna anläggningar, både inom och utanför det så kallade verksamhetsområdet för dagvatten.

Tekniska nämnden antog den 19 februari 2008 Nacka kommuns nuvarande dagvattenstrategi. I samband med det gavs den nybildade Dagvattengruppen i uppdrag att ta fram en kortfattad dagvattenpolicy som antogs av kommunstyrelsen den 3 maj 2010,

Tiänsteskrivelse

Datum 2017-09-22 diarienummer KFKS 2017/426 Nacka vatten och avfall AB

KFKS 2009/234-041. I Dagvattengruppen deltar representanter från samtliga enheter som berör av dagvattenfrågor i det dagliga arbetet med bland annat planering, utbyggnad och tillsyn.

Behovet av att uppdatera dagvattenstrategin uppstod då dagvattenfrågan fått en allt större påverkan på det kommunala plan- och miljöarbetet. Ett annat motiv till att uppdatera dagvattenstrategin är att den nuvarande är alltför omfattande och mer liknar en dagvattenhandbok än ett rent strategidokument samtidigt som vissa delar av den nuvarande strategin har blivit inaktuell, därav behöver kommunens målsättning förtydligas i ett nytt styrdokument. Med den föreslagna strategin blir även den mer lättlästa dagvattenpolicyn överflödig och därmed bör även den ersättas av den föreslagna strategin.

EU's ramdirektiv för vatten (2000/60/EG), kallat Vattendirektivet, antogs 2000 och syftar till att skydda och förbättra EU:s alla vatten. För att vattendirektivet ska kunna följas behöver miljöarbetet intensifieras, det ska ske så att de av vattenmyndigheten klassade vattenförekomsterna ska visa en klar förbättring av vattenkvaliteten till år 2021. Vattenförekomsterna ska sedan uppnå god status år 2027 i enlighet med miljökvalitetsnormernas klassificering. I nuläget är enbart 2 av 15 ytvattenförekomster i och omkring Nacka klassificerade som god status med avseende på ekologisk status och 10 av 15 med avseende på kemisk status. Dagvattnet har en stor påverkan på både den ekologiska och kemiska statusen i sjöar och hav och det krävs åtgärdsplaner för samtliga av kommunens vattenförekomster för att statusen ska förbättras.

Denna dagvattenstrategi är även i linje med de kommunövergripande målen så som "Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka" (- genom rent vatten, frisk luft, ett rikt växt- och djurliv, en god bebyggd miljö, låg klimatpåverkan och en giftfri miljö) samt Nackas lokala miljömål (Rent vatten, God bebyggd miljö).

För att klara dessa mål behöver dagvattenhanteringen få komma upp på markytan och där användas av nya mer klimatanpassade lösningar. Då kan större regn avledas och fördröjas på ett säkrare vis samtidigt som dagvattnet renas innan det når recipienten. Dagvattnet kan då även användas som en resurs, delvis som något som kan användas i gestaltningen samt att växtbeklädda infiltrationsanläggningar kan bidra till ekosystemtjänster och en ökad biologisk mångfald. Dagvatten ovan mark måste dock hanteras i samverkan och är en fråga för samhällsplaneringen och det krävs att frågan får ta plats tidigt i planeringen för att nödvändiga ytor ska kunna reserveras, vilket föreslås i strategin.

Arbetet med strategin

Deltagare i strategiarbetet kom från dåvarande VA-enheten, dåvarande Vägenheten, dåvarande Trafik, dåvarande Parkenheten, dåvarande Teknisk drift och underhåll, Bygglov, Miljöenheten, Planenheten och Exploateringsenheten. En målbild formulerades initialt efter en intervjurunda bland deltagarna. Målbilden omformulerades sedan till fem strategiska inriktningar:

Tjänsteskrivelse

Datum 2017-09-22 diarienummer KFKS 2017/426 Nacka vatten och avfall AB

- Kommunen arbetar aktivt för att nå god kemisk och ekologisk status i sjöar och kustvatten
- 2. Kommunen har en fullgod funktion i dagvattensystemen i hela kommunen
- 3. Kommunen är ett enat team som ser till att det i bebyggelse-planeringen skapas förutsättningar för en hållbar dagvatten-hantering och klimatanpassning
- 4. Kommunen skapar funktionella, innovativa, gestaltade dagvattenlösningar, som får ta plats i det allmänna rummet
- 5. Kommunen verkar för att byggherrar, fastighetsägare och verksamhetsutövare hanterar sitt dagvatten på ett hållbart sätt

Gentemot den nuvarande strategin ligger ett större fokus på att hantera dagvatten med hjälp av ytliga lösningar. Det lägger vikt vid att planera för dagvattenhantering i tidiga skeden då dagvattenhanteringen kräver visst utrymme. Samt uttrycks även tydligare hur viktigt det är att ett nära samarbete mellan olika aktörer inom kommunen sker och att tydliga krav behöver ställas till externa aktörer.

Fortsatt arbete

En dagvattenstrateg är ämnad att samordna och leda det strategiska arbetet vidare tillsammans med deltagarna i Dagvattengruppen för att komma framåt i det kommunövergripande samarbetet. Till att börja med behöver strategin förankras hos alla inblandade enheter. Delar har redan presenterats i samband med ett dagvattenseminarium. Vidare kommer det bland annat att ske genom att styrdokument kring dagvatten och annan aktuell information samlas på en dagvattenportal på Nackawebben.

För att sedan komma igång och förbättra samarbetet inom kommunen behöver ett tydliggörande av ansvarsområden göras. För det behöver en översyn av dagvattenplaneringens processer i olika kommundelar göras, samtidigt som förtydliganden i lagstiftningen tas in. För de olika ansvarsområdena sätts sedan målvärden upp för att kunna följas upp i tertiala- och årsbokslut.

Vidare tas nya anvisningar för dagvattenhantering fram tillsammans med principlösningar för hur dagvatten kan hanteras inom Nacka stad och i lokala centrum. Den läggs till Teknisk handbok men ska även presenteras väl tillgängligt under en dagvattenportal på hemsidan tillsammans med all övrig information som rör dagvatten. Detta för att göra informationen lätt tillgänglig för interna och externa aktörer.

Ett arbete med att ta fram åtgärdsplaner för samtliga vattenförekomster i Nacka ska också påbörjas. Inom arbetet med åtgärdsplanerna ingår även att göra åtgärder i den befintliga miljön för att minska översvämningsrisken och föroreningsbelastningen.

Tjänsteskrivelse

Datum 2017-09-22 diarienummer KFKS 2017/426 Nacka vatten och avfall AB

EKONOMISKA KONSEKVENSER

En mer hållbar dagvattenhantering är mer kostsam att planera och bygga ut och underhålla vilket därmed kommer att kräva ökade resurser. Men risken med att inte göra den långsiktiga förbättring av miljön som lagstiftningen kräver är att kommunen kan föreläggas med viten. Utöver eventuella viten så kommer det bli svårare att i framtiden planera för ny bebyggelse om hänsyn till detta inte tas. Projekten kan då fördröjas och därmed även fördyras.

Om inte ett mer kommunövergripande arbete sker med att hantera dagvattenfrågor så kan även fler översvämningar väntas ske i framtiden. Kommunen kan då komma att ställas till svars för en ohållbar utbyggnad genom att skadestånd utkrävs.

KONSEKVENSER FÖR BARN

Barn kommer att påverkas positivt av detta förslag i det hänseende att det bidrar till att en grön infrastruktur byggs in i staden och även att den övriga kommunen får en hållbarare dagvattenhantering. Det kommer att leda till en godare och mer trivsam livsmiljö samt en minskad föroreningsbelastning på våra sjöar och hav. Vilket ger förutsättningar för framtida generationer att leva och må bra i staden.

BILAGOR

Bilaga I Dagvattenstrategi

Bilaga 2 Dagvattenpolicy KFKS 2009/234-04

Bilaga 3 Dagvattenstrategi jan 2008

Jonas Wenström

Dagvattenstrateg

Nacka vatten och avfall AB